

Az Építőipari Technológiai Klaszter és a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara közös problémafelmérése és javaslatai a nehézségek kezelésére

Ágazatspecifikus javaslatcsomag

Problémák a vállalkozások vezetőivel folytatott egyeztetések alapján:

1. ÉRZÉKEL-E/VÁRHATÓAN ÉRZÉKELNI FOG-E BÁRMILYEN PROBLÉMÁT CÉGE MŰKÖDÉSÉBEN?

AMENNYIBEN IGEN, AZ AZONOSÍTOTT PROBLÉMA

- Az anyagszerzésben már most drágulás érzékelhető, mely árak valószínűsíthetően csak tovább fognak emelkedni az euro árfolyam növekedése következtében. Egyes – nem pótolható - termékek (pl. vasáru) ára nagyon fölment.
- Az árubeszerzés menete is lelassult, az építőanyag beszerzésének nehézsége, valamint a megrendelt anyagok megérkezésének ideje egyre hosszabb. A beszállítók egymás után állnak át arra a rendszerre, hogy csak előre utalással, vagy készpénzzel adnak ki anyagot, ezzel is szűkítve a beszállítói kört. Nagy valószínűséggel a gazdaság újra indulása után is akadozni fog az árubeszerzés, emiatt a termelés is lassulhat.
- Cégek, megrendelők csúsznak a fizetésekkel. A körbetartozásoknak ehhez kapcsolódó hulláma már elkezdődött.
- A kivitelezési projektek száma csökkenni fog, a cégek nem tudnak olyan mértékben előre tervezni, mint az eddigi években. A jövőben lehetséges a várható közbeszerzések kiírásának, és a magánkézben levő vállalatok, illetve magánszemélyek építőipari beruházásainak elmaradása.
- A projektek mellett egyre több a visszamondott, leállított megrendelés. A már leszerződött munkák kezdése bizonytalan, gyakori azok elhalasztása, ez magával vonzza, hogy bizonytalan a rendelkezésre álló kapacitás lekötése is. Sok cég esetében az előkészítés alatt álló szerződések aláírása elmarad. A visszamondások elsődlegesen a lakossági megrendeléseket érintik (pl. családi házak építése, lakások felújítása).
- A munkahiány következtében a munkaerő megtartása, bérek fizetése a tartalékok felélése után problémát jelent, elbocsátások várhatók, a munkavállalók megtartása sok cég számára hosszú távon probléma.
- Hamar likviditási problémák jelentkezhetnek a munkaerő fenntartása, visszamondott rendelések, drágább beszerzések következtében.
- Jelenleg a cégek többsége az adminisztratív dolgozókat otthoni munkavégzésre küldte, azonban az elmaradt munkák, feladatok pótlása után a további munkák biztosítása az adminisztratív feladatkörnél is kihívást jelent.
- Több építőipari cég fogad tanulókat, akik a jelenlegi járványügyi helyzetben nem dolgozhatnak, ez rendkívül nagy kiesést és problémát jelent a vállalkozásoknak.

2. JAVASLATOK A PROBLÉMÁK MEGOLDÁSÁRA

A javaslatok három fő szempont szerint kerültek kialakításra

1. MUNKAHELY MEGŐRZÉS

- A vállalkozások nagy része semmiképp sem szeretné elbocsátani a dolgozóikat, megoldásként részmunkaidős munkák biztosításával próbálják segíteni őket.
- Munkahely megőrző támogatás /fennlévő kapacitás megtartására támogatás kialakítását várják, hogy csökkenő megrendelés esetén ne kelljen a munkaerőt lecsökkenteni. Ebben segítség lenne a különböző pályázatok kiírása, vagy bértámogatás, illetve járulékos közterheinek elengedése/csökkentése.

2. PÉNZÜGYEK

- Az építőipar sajátossága a fordított ÁFA, mely folyamatos ÁFA visszaigénylővé teszi a cégeket, az ÁFA-san megvásárolt anyagok miatt. Az ÁFA visszaigénylés beadása után gyorsítani kellene a kifizetést – javasolt, hogy ez az idő csökkenjen 15 napra.
- A jelenlegi magyar ÁFA törvény szerint az adott hónapban kiállított számla után az ÁFA-t a következő hónapban ki kell fizetni, akkor is, ha annak ellenértékét még nem fizették ki. Ezt a megfizetési kötelezettséget fel kellene függeszteni, hogy csak akkor kelljen megfizetni, ha már megtérült a számla.
- Gazdaságélénkítési törekvések részeként növelni az állami beruházásokat, ehhez kapcsolódóan korlátozásokat bevezetni, mi szerint minden városban a helyi beruházásokat, kivitelezéseket csak helyi vállalkozások végezhesék el, ezzel elkerülve, hogy az ország másik pontján működő vállalkozás végzi el azt a munkát, melyet helyi munkaerő is elvállalna.
- Kedvező kamatozású likviditási hitel kialakítására lenne szükség a Kormány által, amely arra fordítható, amire az adott vállalkozásnak szüksége van (pl. anyagbeszerzés, munkabér stb.).
- Kihelyezhető támogatások kialakítása javasolt, melyeket a dolgozókra tud fordítani a cég: jobb munkakörülmények, új gépek, eszközök beszerzésére, a dolgozóbb könnyebb megtarthatósága érdekében.
- Állami-önkormányzati beruházások kiírására, valamint a magánszektor támogatására van szükség (pl.: Otthon melege program, kedvező hitelek).
- Helyi adók ügyében javasolt azon eljárás mód átgondolása, és megváltoztatása, mely szerint az előző év árbevétele alapján kell azt megfizetni.
- Bérleti díjak átgondolása (csökkentése, elengedése) a bérlők szempontjából.
- Az otthon maradni kényszerülő szülők szabadságának, kieső munkaideje alatti bérek átvállalása.
- Telephely adó csökkentése javasolt az Önkormányzat felé.
- Járulégmentesség, valamint a bérek egy részének állami átvállalása a kieső időszakra, valamint az azt követő legalább 2 hónapra, ezzel segítve az újra indulást.
- Azon cégek megsegítése, melyek azonnal, már a járványügyi helyzet kialakulásakor bajba kerültek. Hosszú távon azonban a jelenleg is működő és a gazdaságot erősítő vállalatok támogatását kell előtérbe helyezni.

3. PÁLYÁZATOK

- Munkahelyek megtartására vonatkozó pályázatok, kapacitásnövelő pályázatok kiírása.
- Az önkormányzati pályázatokat segíteni, akár támogatási intenzitás növeléssel, különös tekintettel azokra az önkormányzatokra, ahol a turizmus és a vendéglátás jelentős bevételi forrás.
- KKV szektor által elnyert pályázatok források elszámolásának és végkifizetésének felgyorsítása, a lehívható előleg mértékének növelése.
- Olyan pályázati források megteremtése (magas intenzitással), mellyel lehetőség nyílna az építőipari cégek korszerűsítésére, fejlesztésére (telephelyfejlesztés, géppark korszerűsítés).
- A pályázatokban munkahely teremtési vállalások belefoglalása, ezzel csökkentve a kialakuló magas munkanélküliséget.
- Közbeszerzési pályázatoknál a vis maior-ra (járványügyi helyzetre) tekintettel határidők módosítása, rugalmas kezelése.
- Gyakori, hogy pályázatok beadásakor 2-3 év mérlegadatát kérik visszamenőleg, és feltétel, hogy ezen időszak nem lehet veszteséges. Javaslat, hogy a 2020-as év ilyen szempontból ne legyen releváns, lehessen veszteséges.

További javaslatok:

- Cégek éves üzleti tervének felülvizsgálata, projektek, munkák újra tervezése.
- A munkavállalók számára szociális bérlakások kiadása esetén a bérleti díj határozott ideig történő elengedése.
- Hitelkeret kialakítása, amely rövid távú finanszírozást nyújt a vállalkozások számára.
- Törvényjavaslat kidolgozása a munkavállalók rendkívüli szabadságának fizetésére vonatkozóan, a kiterjesztett munkanélküli-biztosítás bevezetésére, valamint az ingyenes tesztelésre.

Dr. Síkfői Tamás
elnök
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara

Rabb Szabolcs
főtitkár
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara

Molnár Gábor
elnök
Építőipari Technológiai Klaszter

Pécs, 2020. április 6.